

Zpráva Národní rozpočtové rady: České veřejné finance jsou při stávajícím nastavení daňových a výdajových politik dlouhodobě neudržitelné

- CZ24 News | 25. června 2020

ČESKO: České veřejné finance jsou při stávajícím nastavení daňových a výdajových politik dlouhodobě neudržitelné. Ukázala to nová zpráva Národní rozpočtové rady. Ve srovnání s loňským rokem se situace navíc rapidně zhoršila.

Důvodem jsou především horší výchozí podmínky projekce dané dopady pandemie COVID-19. Ta mimo jiné poukázala na nedostatečnou schopnost českých veřejných financí čelit šokům obdobného charakteru.

Dosavadní fiskální politika byla značně procyklická a navzdory příznivému vývoji si vláda expanzí v letech 2018 a 2019 vyčerpala prostor pro stimulaci ekonomiky v nepříznivých časech.

Aktualizovaná projekce ukazuje, že k prolomení tzv. dluhové brzdy může dojít již v roce 2043, tedy o čtyři roky dříve, než bylo uvedeno v projekci z roku 2019.

Podíl dluhu sektoru veřejných institucí na HDP by na konci 50letého horizontu projekce mohl dosáhnout až 202 % HDP, pokud by však úroková sazba reagovala na překročení dluhové brzdy, pak až 298 %.

Projekce dluhu přitom nezahrnuje dopady novely Zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, jejíž schválení letos na jaře přineslo rozvolnění jednoho ze dvou základních fiskálních pravidel pro následujících 7 let.

Propočty ukazují, že plné vyčerpání výdajových rámců dle novely Zákona by posunulo celkovou dluhovou trajektorii ve střednědobém horizontu o dalších zhruba 10 procentních bodů výše a zkrátilo by zbývající čas do nárazu na dluhovou brzdu.

Nárůst projektovaného dluhu naznačuje, že systém je v dlouhodobé nerovnováze, jež se za poslední rok ještě prohloubila.

K jejímu narovnání bude potřeba výraznějších změn, jinak ponesou zátěž budoucích úprav prakticky pouze generace narozené po roce 1980.

Čím později nezbytná stabilizace důchodového systému přijde, tím bude muset být silnější, uvedla rada.